

Z NĚMECKÉ DO ČESKÉ ČERMNÉ

Autokarový zájezd v sobotu 25. dubna 2009

Zatímco Česká Čermná je vesnice asi 2 km východně od Dobrošova, Německou Čermnou dnes na mapě nenalezneme. Vidíme ji však (zde na druhé straně) na staříčké mapce tzv. Českého koutku v Kladsku, do poslední války součásti Pruska, severně od lázní Chudoba. Ves byla dříve (a je i nyní) rozdělena státní hranicí; polská část se jmenuje prostě Czermna (a je nyní součástí Kudowy-Zdroje), těch pár domů na české straně je Malá Čermná. (Veškeré „německé“ bylo z místních názvů v Česku i Polsku po válce odstraněno). Na třech malých mapkách lze na schématu země Kladské vysledovat změny jmen od původních českých přes německé k dnešním polským, které jsou buď překladem německých, nebo úpravou starých českých; za povšimnutí stojí, že původní české jméno lázní Chudoba, do němčiny zkomolené na Kudowa, bylo doslovně převzato do polštiny.

Tento zájezd je historicky prvním, na němž bude využita situace po vstupu ČR do tzv. schengenského prostoru, totiž že státní hranice může být překračována i mimo obvyklé turistické přechody na značených cestách; zde se nabízejí dvě takové možnosti. Nicméně je třeba mít s sebou osobní doklady (OP nebo pas), protože Poláci jsou nevyzpytatelní.

Navštívená část „Českého koutku“ je zachycena na mapě KČT 1:50.000 č. 26 „Broumovsko, Góry Kamiennie i Stołowe“, lépe na mapě ROSY 1:25.000 „Góry Stołowe a Broumovské stěny“; vůbec nejlepší je polská mapa 1:30.000 „Góry Stołowe“, z níž bude jistý počet černobílých kopií pro účastníky k dispozici. (V Chudobě je ke koupi, samozřejmě za zloté.)

Výlet je zařazen do kalendáře akcí 2009 oblasti KČT Pardubický kraj. Všichni účastníci (i nečlenové) jsou úrazově pojištěni díky příslušnosti TKSP k ČSTV!

Odjezd: v 7.00 z parkoviště za ZS, autokar pojedje přes Lázně Bohdaneč, nastupovat lze na trase na všech zastávkách MHD. Asi 80 km přes Náchod a Kudowu do Czermné na parkoviště. Pro zájemce prohlídka kostnice (viz v příloze, **vstupné v zlotých!**), pak odchod po zelené zn. směr Kudowa, sestup bez zn. do lázeňského parku a ním do centra lázní (1,5 km).

Po prohlídce městečka nástup na modrou zn. vedlejšími ulicemi, po ní kolem kostela sv. Kateřiny k hlavní silnici; za ní je veliká tržnice - možnost nákupů i za české koruny. Stále po modré zn. kolem lesní kapličky P. Marie Bolestné se studánkou do pův. české vesnice Březová (nyní Brzozowie), kolem kostela sv. Petra a Pavla na rozcestí u křížku - ten viz na obrázku vpravo. (Z lázní 5,5 km, tj. z Čermné **7 km**).

A Z rozcestí doprava (téměř zpět) vozovou cestou, z ní nikde neodbočovat doleva; cesta se ztrácí na louce na sedle. Dál podél stromů k lesu (státní hranice), sestup pěšinou kolem pramene na lesní cestu; z ní neodbočovat doprava do doliny! Kolem křížku (se zajímavým nápisem na soklu) a samoty, stále úbočím; vlevo je zarostlý lom. Nakonec uličkou do Bělovsi k hotelu BONATO. **Celkem 10 km.**

B Ke křížku v Březové jako **A**. Stále po modré zn. na turistický hraniční přechod do České Čermné, za ním doprava po žluté zn. na naučnou stezku Dobrošov (+ 2 km), po ní opět doprava a po zelené zn. kolem pevnosti Březinka k hotelu BONATO. **Celkem 12 km.**

Varianta - kratší o 1 km: V Březové šikmo doprava údolní cestou přes hranici k naučné stezce.

C Jako **B** k naučné stezce na Dobrošově, odtud po modré zn. k Jiráskově chatě a sestup do Bělovsi pod lyžařský vlek, nakonec kousek po zelené zn. k hotelu BONATO. **Celkem 14 km.**

Všechny navržené trasy jsou poměrně krátké s ohledem na možnosti prohlídek: v Polsku kostnice, lázně a tržnice, v Česku (na trasách B a C) pevnostní soustava Dobrošov nebo Březinka.

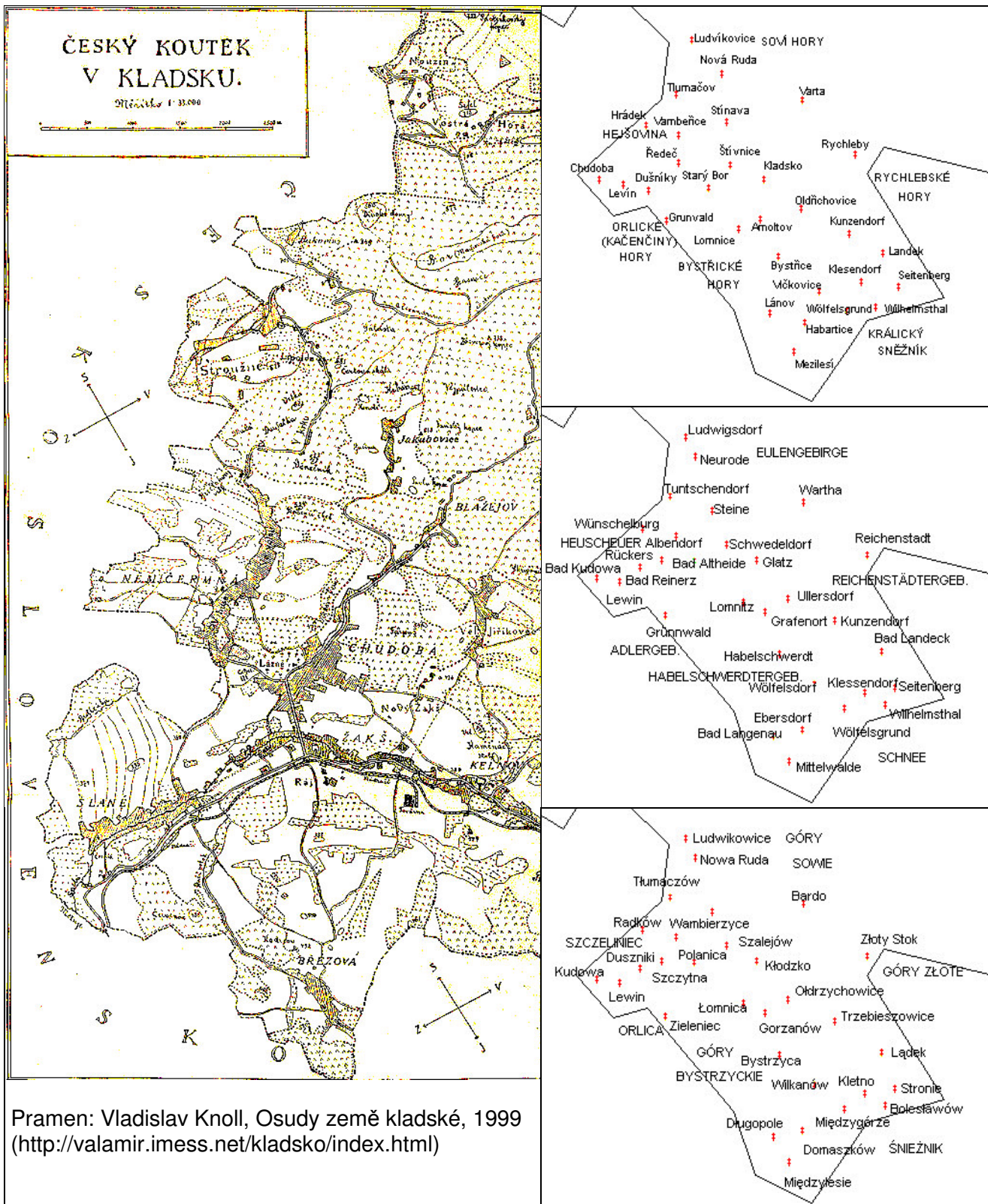
Společný cíl je ve zcela zpustlých lázních Bělovsi - jsou bez zajímavostí. Autokar bude parkovat u hotelu - jídlo a nápoje v restauraci. **Odjezd v 17.00**, nebude-li dohodnuto jinak.

Dobrou partu a slušné počasí přeje

Luboš Chládek

Mapka „Českého koutku“ v dnešním Polsku

Názvy obcí v Zemi Kladské: původní české, potom německé (pruské) a současné polské

Pramen: Vladislav Knoll, Osudy země kladské, 1999 (<http://valamir.imess.net/kladsko/index.html>)

Informace o historii kostnice v Czermné („Kaplica czaszek“) viz v příloze; účastníci ji dostanou až v autokaru.

Děkujeme sponzorům, za jejichž finanční podpory se akce TKSP uskutečňují:
